01/05/2021

Πασχάλιος ποιμαντορική εγκύκλιος του Πειραιώς Σεραφείμ

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς

Στην Πασχάλιο ποιμαντορική εγκύκλιο για το 2021, που συνέγραψε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιώς κ. Σεραφείμ, μιλά για την χριστιανική αφοβία, την αίσθηση της συνεχούς παρουσίας του Θεού στη ζωή, αλλά και τα αποτελέσματα της διακονίας του Ιησού Χριστού στην αναγέννηση της κοινωνίας.

Διαβάστε την εγκύκλιο:

Αδελφοί. Συλλειτουργοί και τέκνα εν Κυρίω,

Η Σταύρωση και η Ανάσταση του Κυρίου μας Ιησού Χριστού είναι για τον πιστό αλλά και τον άπιστο άνθρωπο το μεθόριο συμβεβηκός μεταξύ των αρχαίων (π.Χ.) και των νέων ημερών (μ.Χ.).

Τόσο ηθικά και φυσικά όσο πνευματικά, η διδασκαλία του Ιησού Χριστού και η πίστη σ’ Αυτόν αναμόρφωσε και ανακαίνισε τον κόσμο. Η πάλη υπήρξε μακρά και

κοπιώδης, αλλά από την ώρα που ο Χριστός πέθανε και ανέστη, ήχησε ο επιθανάτιος κώδων κατά πάσης σατανικής τυραννίας και πάσης μη ανεκτής βδελυγμίας. Από της ώρας εκείνης η αγιότητα και η δικαιοσύνη απέβησαν το παγκόσμιο ιδεώδες πάντων όσοι ονομάζουν το όνομα του Ιησού Χριστού, ως Κυρίου τους και η επίτευξη του ιδεώδους εκείνου κατέστη η κοινή κληρονομιά των ψυχών «όσων πνεύματι Θεού άγονται» (Προς Ρωμαίους η΄ 14, πρβλ προς Γαλάτας ε΄ 19) στις οποίες παραμένει το Άγιο Πνεύμα Του.

Τα αποτελέσματα της διακονίας του Ιησού Χριστού για την αναγέννηση και αναμόρφωση της φθαρείσης από τα πάθη και την αμαρτία κοινωνίας και ζωής των ανθρώπων είναι ιστορικά και αναμφήριστα.

Κατήργησε την ωμότητα και την εκδικητικότητα.

Εδάμασε τα αχαλίνωτα διαβλητά πάθη της ψυχής του ανθρώπου.

Εστιγμάτισε την απόγνωση, την απελπισία και την αυτοχειρία.

Εκόλασε με αυστηρότητα την παιδοκτονία.

Απέλασε τις επαίσχυντες ακαθαρσίες του ηδονισμού και της σαρκολατρείας.

Απήλλαξε τον θηριομάχο.

Ελευθέρωσε τον δούλο.

Επροστάτευσε τον αιχμάλωτο.

Εστέγασε τον ξένο.

Επροστάτευσε το ορφανό κι όλους τους αδυνάτους.

Ανύψωσε τη γυναίκα.

Περιέβαλε με ακτίνες στεφάνου την αθώα ηλικία του παιδιού.

Εξευγένισε την εργασία μετατρέποντάς την από χυδαιότητα σε αξιοπρέπεια και καθήκον.

Αγίασε την οικογένεια και τον γάμο, ανυψώνοντάς τον από εμπορία και δουλεία σε ευλογημένη ένωση ανδρός και γυναικός.

Κατέστησε την αγάπη καθολική και υποχρεωτική αρετή και χαρακτηριστικό γνώρισμα των μαθητών Του.

Εξάγνισε την ζωή από κάθε μολυσμό σαρκός και πνεύματος.

Εξήρε την ψυχή παντός ανθρώπου σε ανεκτίμητο του Θεού δημιούργημα.

Έκτισε καρδιές καθαρές, βίους ειρηνικούς και εστίες γλυκείες.

Κατά τον αρχαίο Ρωμαίο φιλόσοφο Σενέκα (4π.Χ. – 65π.Χ.), (των παλαιών ημερών σύγχρονο του Ιησού Χριστού), η ευσπλαχνία εθεωρείτο ελάττωμα και η πτωχεία το μεγαλύτερο όνειδος. Κατά τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό η φιλανθρωπία είναι αρετή και η έντιμος πτωχεία δεν είναι ατιμία, η εκούσια μάλιστα περιφρόνηση του πλούτου αρετή και έπαινος.

Δεν υπήρξε κοινωνική τάξη της οποίας να μην διόρθωσε τις κακίες.

Για τον πιστό οι συνέπειες του θανάτου και της Αναστάσεως του Ιησού Χριστού είναι βαθύτερες και υπέρτερες της ιστορικής σημασίας τους, καθώς αποκαλύπτουν την εξήγηση του μυστηρίου της ζωής και βεβαιώνουν την κατάκτηση του μυστηρίου του τάφου.

Ο πιστός, καθώς θεωρεί το μυστήριο της Σαρκώσεως του Υιού του Θεού, δεν αισθάνεται πλέον ότι ο Θεός απέχει μακράν, αλλά ανακράζει με πίστη και ελπίδα και αγάπη.

«Ὑμεῖς γάρ ναός Θεοῦ ἐστέ ζῶντος, καθώς εἶπεν ὁ Θεός ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καί ἐμπεριπατήσω, καί ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καί αὐτοί ἔσονταί μοι λαός» (Β΄ Πρός Κορινθίους β΄, 16).

«Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διά τοῦ βαπτίσματος εἰς τόν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστός ἐκ νεκρῶν διά τῆς δόξης τοῦ Πατρός, οὕτω καί ἡμεῖς ἐν κοινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν» (Πρός Ρωμαίους στ΄, 4).

«Νυνί δέ κατηργήθημεν ἀπό τοῦ νόμου, ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος καί οὐ παλαιότητι γράμματος» Πρός Ρωμαῖους ζ΄, 6).

Ένα βασικό όμως δώρο που μας χάρισε ο Αναστάς Κύριος επισημαίνει ο ύμνος της πασχαλινής περιόδου : «Των θυρών κεκλεισμένων, επιστάς ο Ιησού τοις μαθηταίς, αφοβίαν και ειρήνην εδίδου». Με τη δύναμη που προσφέρει η αφοβία αυτή, οι μαθητές, πτοημένοι προηγουμένως από τον «φόβον των Ιουδαίων», αναδείχθηκαν

ατρόμητοι Απόστολοι «εις πάντα τα έθνη», μάρτυρες της Αναστάσεώς Του.

Ο φόβος είναι ένας επικίνδυνος σύμβουλος του ανθρώπου. Διεισδύει με ποικίλους τρόπους στη σκέψη και στη βούληση, μειώνοντας την ανθεκτικότητα και τη δημιουργικότητά μας. Φόβο προκαλούν στον άνθρωπο διάφορες αιτίες : πολεμικές συγκρούσεις, φυσικές καταστροφές, επιδημίες ασθενιών, όπως η πρόσφατη πανδημία του Covid-19, που έχει συγκλονίσει την ανθρωπότητα ολόκληρη. Φόβο σε προσωπικό επίπεδο δημιουργούν οι εχθρότητες, οι αδικίες, οι ποικίλες ατομικές συγκρούσεις· αλλά συχνά και οι αδυναμίες μας. Ο ανθρώπινος φόβος κορυφώνεται κυρίως μπροστά στο θάνατο.

«Μη φοβείσθε·» (Ματθ. 28:10) παρότρυνε τις μυροφόρες γυναίκες ο Αναστημένος Χριστός· τον χαιρετισμό «ειρήνη υμίν» απηύθυνε στους μαθητές Του, προσθέτοντας : «Λάβετε πνεύμα Άγιον» (Ιω. 20:22). Η Ζωή σας θα στηρίζεται στη συνεχή δύναμη και ενέργεια του Αγίου Πνεύματος μέσα στην ύπαρξη Σας. Το Άγιο Πνεύμα ενδυναμώνει έκτοτε όλους τους μαθητές του Ιησού Χριστού, συνδέοντας την αφοβία με την ειρήνη και την αγάπη. Και ακόμη ο Κύριος τους διαβεβαίωσε ότι θα είναι μαζί τους όλες τις ημέρες «έως της συντελείας του αιώνος» (Ματθ. 28:20).

Η χριστιανική αφοβία συνδέεται οργανικά με τον φόβο του Θεού, ο οποίος είναι «αρχή σοφίας» (Παρ. 9:10) και σημαίνει δέος, ευλάβεια, επίγνωση της παρουσίας Του. Ο ένθεος αυτός φόβος αποτελεί την ζωτική πηγή και δύναμη της αφοβίας. Όποιος φοβάται τον Θεό, δεν φοβάται κανέναν και τίποτε. Η αφοβία στην οποία αναφερόμαστε δεν σχετίζεται με μια ακαθόριστη αισιοδοξία. Στηρίζεται στην πίστη στον Θεό και στην έμπρακτη αγάπη.

Η συναίσθηση της συνεχούς παρουσίας του Θεού χαρίζει στην καθημερινή μας πορεία ειρηνική αφοβία. «Εάν γαρ και πορευθώ εν μέσω σκιάς θανάτου, ου φοβηθήσομαι κακά, ότι συ μετ’ εμού ει» (Ψαλμ. 22:3) βεβαιώνει ο ψαλμωδός. Και ένας ποιητής της γενιάς μας συμπληρώνει : «Όταν είσαι στο πλευρό μου από τη δόξα σου μεθώ· ούτε και τον εαυτό μου δεν έχω πιά να φοβηθώ».

Αυτό τον καιρό η σκέψη μας και η συμπεριφορά μας έχουν αιχμαλωτιστεί από τον κορωνοϊό. Δεν πρέπει, όμως, να αφήσουμε τον αθέατο αυτόν εχθρό να μας λυγίσει. Αντιθέτως, ας ενισχύουμε ο ένας τον άλλον, με λόγο και πράξεις απλές, με σιωπή στοργής, με πρόσχαρη διάθεση. Όμως, να μην περιορισθούμε στην τόνωση της δικής μας οικογένειας. Ας επεκτείνουμε ευρύτερα το ενδιαφέρον μας και στους φίλους, τους εγγείς και τους μακράν. Επείγει να συμμετάσχουμε σε έναν αγώνα

ελευθερίας από το φοβικό σύνδρομο, που ανεξέλεγκτα επεκτείνεται γύρω μας. Δεν θα μας αφήσει ο Θεός! Κάτι καλό θα βγει και από αυτή τη δοκιμασία. Αυτός ο πρωτόγνωρος πόλεμος θα κερδηθή με γενική, πανανθρώπινη επιστράτευση αλληλεγγύης.

Η εν Χριστώ αφοβία κορυφώνεται προ του θανάτου. Διαπνέεται από την πεποίθηση ότι «εάν τε ούν ζώμεν· εάν τε αποθνήσκωμεν του Κυρίου εσμέν» (Ρωμ. 14:8). «Μηδείς φοβείσθω τον θάνατον», προτρέπει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, «ηλευθέρωσε γαρ ημάς ο του Σωτήρος θάνατος». Όλος ο εορτασμός του Πάσχα αναπτύσσει και ενισχύει αυτή τη βασική εμπειρία της Εκκλησίας μας. Η βεβαιότητα για την υπέρβαση του θανάτου προσφέρει μια διαφορετική προοπτική στην καθημερινή ζωή : «Ημείς οίδαμεν ότι μεταβήκαμεν εκ του θανάτου εις την ζωήν, ότι αγαπώμεν τους αδελφούς» (εμείς γνωρίζουμε πως από το θάνατο έχουμε περάσει στη ζωή· κι αυτό το γνωρίζουμε, επειδή αγαπάμε τους αδελφούς) (Α΄ Ιω. 3:14). Αυτή είναι η εμπειρία αναρίθμητων ανθρώπων, που διαμέσου των αιώνων βιώνουν την εν Χριστώ πίστη και αγάπη: «Φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ ἀλλ’ ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τόν φόβον» (Α΄ Ἰω. 4:18).

Ευλογημένο Πάσχα, αδελφοί μου να εορτάσουμε! Με την Ανάσταση μέσα μας! Ας γίνει η καρδιά μας «ναός Θεού ζώντος» (Β΄ Κορ. 6:16). Στον αιφνιδιασμό και στην ανησυχία που έφερε η οδυνηρή αυτή πανδημία, ας αντιτάξουμε την αφοβία γεμάτη ειρήνη και αλληλεγγύη!

Αδελφοί μου, ας μεταλαμπαδεύσουμε από την μία καρδιά στην άλλη το φως της ελπίδας και της εν Χριστώ αφοβίας!

Χριστός Ανέστη! Αληθώς Ανέστη!

Με θερμές Πατρικές ευχές

Ο Μ Η Τ Ρ Ο Π Ο Λ Ι Τ Η Σ Σ Α Σ

+ ο Πειραιώς ΣΕΡΑΦΕΙΜ